

Innst. S. nr. 266

(2000-2001)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg og Per Roar Bredvold om instruks for vedlikehold av statlig eide bygninger, samt skille forvalter- og brukerrollen for alle statlige eiendommer

Dokument nr. 8:85 (2000-2001)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Forslagsstillerne fremmer med dette forslag om at Stortinget skal be Regjeringen utarbeide en instruks for vedlikehold av bygninger som er i statlig eie. Bakgrunnen for dette forslaget er at det svært ofte viser seg at offentlige bygninger ikke får tilstrekkelig vedlikehold. Dette gjelder både bygninger som er i statlig eie og bygninger som er i kommunalt eie.

Forslagsstillerne viser bl.a. til Universitetet i Oslos urbygning og Oslo Domkirke.

Forslagsstillerne fremmer også forslag om at Regjeringen skal intensivere arbeidet med å skille brukerrollen og forvalterrollen til eiendommer som er i statlig eie.

Den praksis som i dag følges med at statlige bygninger ikke skal vedlikeholdes før det er tvingende nødvendig er en meget kostbar praksis, jf. oppussingen av Slottet.

Fast eiendom er en meget viktig del av vår nasjonale formue som må forvaltes på en riktig måte, og slik at den ikke taper seg i verdi. Da er et godt og kontinuerlig vedlikehold av stor betydning.

Når det gjelder forfallet i kommunale bygninger er det lite staten kan gjøre med det siden dette vedlikeholdet er et kommunalt ansvar. Men det er av avgjørende betydning at staten går foran med et godt eksempel med ivaretagelse av sin egen eiendomsmasse, og at den yter press på kommunene slik at de prioriterer dette.

Regjeringen må derfor utarbeide en klar instruks om hvordan de ansvarlige etater skal ta vare på og føre vedlikehold med de eiendommer som de disponerer. I tillegg må Regjeringen raskere synliggjøre overfor Stortinget hvor stort behovet for bevilgninger til vedlikehold av bygninger er.

Staten er i dag eier av en eiendomsmasse på ca. 6 mill. kvadratmeter, hvor det kun for ca. 2 mill. kvadrat-

meter er gjennomført et skille mellom forvalterrolle og brukerrolle. Dette gjelder først og fremst de eiendommer som forvaltes av Statsbygg og Statens utleiebygg AS. Etter forslagsstillernes oppfatning er det nå svært viktig at et slikt skille også gjennomføres for den resterende del av statens eiendommer. Et skille mellom forvalterrollen og brukerrollen for eiendommer er viktig for å få en profesjonell forvaltning av disse.

Et skille mellom forvalterrolle og brukerrolle vil kunne sette fokus på en mer kostnadseffektiv eiendomsdrift.

Forslagsstillerne vil foreslå at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag om hvordan de vil gjennomføre dette innen utgangen av 2001.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

"I

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en instruks for vedlikeholdsprosedyrer for eiendommer i statlig eie.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget innen utgangen av 2001 om skille mellom forvalterrollen og brukerrollen for samtlige av statens eiendommer."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jon Olav Alstad, Frank Willy Larsen, Liv Marit Moland, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Shahbaz Tariq, fra Kristelig Folkeparti, Modulf Aukan og Ola T. Lånke, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold og Per Sandberg, fra Høyre, Trond Helleland, fra Senterpar-

tiet, Anne Enger Lahnstein, og fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, og representanten Inger Stolt-Nielsen, viser til at i 1993 ble den statlige husleieordningen innført for store deler av statlig virksomhet. Hovedhensikten med ordningen var å synliggjøre kostnader ved bruk av lokaler, og å få et tydelig skille mellom primærvirksomheten og bygningsdriften for bedre å kunne sikre verdibevaring av eiendomsmassen. I St.prp. nr. 84 (1998-1999) fremkom prinsippet om at leien for eiendommene Statsbygg forvalter skal være kostnadsdekken- de. I dette ligger det bl.a. at inntektene av leien skal gi dekning for drift og vedlikehold. Komiteen mener dette er et godt prinsipp som bør videreføres. Komiteen viser til at prinsippet om kostnadsdekken- de husleie fikk støtte av Stortinget i Innst. S. nr. 81 (1999-2000). Komiteen er også kjent med at Forsvaret er i fred med å innføre en lignende ordning for sine eiendommer.

Komiteen ser det som hensiktsmessig at utarbeidelse av en eventuell instruks for vedlikeholdsprosedyrer må ses i lys av at det eksisterer ulike statlige eiendomsforvaltere. I tillegg er komiteen kjent med at bygningsmassen er forskjellig og omfatter alt fra fredede bygninger til moderne kontorbygg. Komiteen mener derfor det er tidkrevende å utarbeide en instruks som skal omfatte alle bygg i statlig eie, men komiteen er imidlertid enig i at det må være mulig å lage systemer som for eksempel gjennom husleieordningen, sikrer at bygningene vedlikeholdes.

Komiteen er innforstått med at innføring av en ordning som skiller forvalterrollen for samtlige av statens eiendommer innebærer en omorganisering av en god del statlige eiendomsbesittere.

Komiteen ber Regjeringen vurdere alternative organisasjonsformer som kan sikre et godt vedlikehold av statlige eiendommer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er klar over at det har blitt gjort mange organisatoriske endringer i de senere år for å sikre et bedre vedlikehold og driftsansvar for eiendommer som er i statlig eie og disse medlemmer er enig i at dette har ført til en bedre oversikt over en del av statens eiendommer. Disse medlemmer er klar over at dette gjelder for de fleste av statlige eiendommer. Disse medlemmer er imidlertid av den oppfatning at det fortsatt er mye å gjøre før hele statens eiendommasse

er organisert slik at tilstrekkelig vedlikehold sikres. Disse medlemmer mener at Regjeringen må få satt fokus på å skille forvalterrollen og brukerrollen for samtlige av statens bygninger, slik at ansvaret for vedlikehold sterkere tydeliggjøres enn hva tilfellet er i dag. Disse medlemmer viser ellers til dokumentet og anbefaler at Stortinget slutter seg til forslaget.

Disse medlemmer fremmer således følgende forslag:

I

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en instruks for vedlikeholdsprosedyrer for eiendommer i statlig eie.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget innen utgangen av 2001 om skille mellom forvalterrollen og brukerrollen for samtlige av statens eiendommer."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

I

Stortinget ber Regjeringen utarbeide en instruks for vedlikeholdsprosedyrer for eiendommer i statlig eie.

II

Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget innen utgangen av 2001 om skille mellom forvalterrollen og brukerrollen for samtlige av statens eiendommer.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:85 (2000-2001) - forslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg og Per Roar Bredvold om instruks for vedlikehold av statlig eide bygninger, samt skille forvalter- og brukerrollen for alle statlige eiendommer - vedlegges protokollen.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 29. mai 2001

Ågot Valle
fung. leder

Shahbaz Tariq
ordfører

Oddbjørg Ausdal Starrfelt
sekretær

Vedlegg

Brev fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet v/statsråden til familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, datert 18. mai 2001

Dokument nr 8:85 (2000-2001)

Jeg viser til brev av 7. mai 2001, vedrørende dokument nr 8:85 (2000-2001).

Departementet har vurdert forslagene og har følgende merknader:

I

I 1993 ble den statlige husleieordningen innført for store deler av statlig virksomhet. Hovedhensikten med ordningen var å synliggjøre kostnader ved bruk av lokaler, og å få et tydelig skille mellom primærvirksomheten og bygningsdriften for bedre å kunne sikre verdibevaring av eiendomsmassen. I St.prp. nr. 84 (1998-99) om ny strategi for Statsbygg og etablering av Statens utleiebygg AS, fremkommer prinsippet om at leien for eiendom SB forvalter skal være kostnadsdekkende. Den skal bl.a. gi dekning for drift og vedlikehold. Prinsippet om kostnadsdekkende husleie får støtte av familie-, kultur- og administrasjonskomiteen i Innst. S. nr. 81 (1999-2000). Det kan også vises til at Forsvaret er i ferd med å lage en lignende ordning for sine eiendommer.

Utarbeidelse av en eventuell instruks for vedlikeholdsprosedyrer må ses i lys av at det er en rekke ulike statlige eiendomsforvaltere, og at bygningsmassen er

av svært ulik karakter; alt fra fredede bygninger til moderne kontorbygg. Det vil derfor være et omfattende arbeid å utarbeide en instruks som skal omfatte alle (formåls-) bygg i statlig eie. Imidlertid må det være mulig å lage systemer, for eksempel gjennom husleieordningen, som sikrer at bygningene vedlikeholdes.

Det er igangsatt arbeid med gjennomgang av statens sivile eiendommer med sikte på å få lagt grunnlaget for en politikk for statlig eierskap og forvaltning av kulturhistoriske bygg og anlegg.

II

Innføring av en ordning som skiller forvalterrollen og brukerrollen for samtlige av statens eiendommer vil måtte innebære omorganisering mv. av en rekke statlige eiendomsbesittere. Det vil derfor vanskelig la seg gjennomføre å fremme sak for Stortinget om dette innen utgangen av 2001.

I denne forbindelse vises det til at departementet ser på mulighetene for at husleieordningen kan utvides til å gjelde for hele staten.

For øvrig vises det til arbeids- og administrasjonsministerens svar på spørsmål til spørretimen 14. mars 2001 fra representanten Per Sandberg.